

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **O. P.**, zastoupený JUDr. Jiřím Králíkem, advokátem se sídlem Hradec Králové, Karla Hynka Máchy 604/6, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5 – Smíchov, Křížová 1292/25, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 11. 2014, č. j. 29 Ad 20/2013 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Jiřímu Králíkovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 3146 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zamítl žalobu směřující proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“ nebo „ČSSZ“) ze dne 22. 10. 2013, č. j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla námitky stěžovatele proti rozhodnutí České správy

sociálního zabezpečení ze dne 24. 7. 2013, č. j. X (dále též „rozhodnutí I. stupně“), a námitkami napadené rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutím I. stupně byla zamítnuta žádost stěžovatele o změnu výše invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), pro nesplnění podmínek stanovených v § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Náchod ze dne 16. 7. 2013 není stěžovatel invalidní pro invaliditu třetího stupně, ani není invalidní pro invaliditu druhého stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž žalovaná v napadeném rozhodnutí vycházela, je v rozporu se spisy, neboť žalovaná vadně hodnotila důkazy, které jsou ve spisu obsaženy. Pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit. Konkrétně měla žalovaná zařazení závažnosti zdravotních potíží stěžovatele posoudit také ve světle zprávy obvodního lékaře, která byla vyhotovena pro Policii ČR Náchod, a lékařského nálezu, kdy byl stěžovatel vyšetřen metodou počítačové posturografie TETRAX, tedy přístrojem, který umožní okamžité rozpoznání změn v jednotlivých segmentech rovnovážného ústrojí, a nikoliv jen na základě posudku posudkové komise. V důsledku této vady žalovaná nesprávně posoudila zdravotní stav stěžovatele, přestože k němu doložil veškeré důkazy.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Z obsahu soudního spisu a připojeného správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Náchod ze dne 16. 7. 2013 se u stěžovatele jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění. Stěžovatel je invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, přičemž se nadále jedná o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost stěžovatele o 45 %. Stěžovatel je schopen po vzniku invalidity prvního stupně vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné a smyslové schopnosti a jen v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Jako den vzniku invalidity byl stanoven den 12. 9. 2012. Při vypracování uvedeného posudku ze dne 16. 7. 2013 bylo vycházeno ze zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky stěžovatele MUDr. J. H., zprávy ORL – MUDr. A. H., Praha – Vinohrady, a dalších. K námitkám stěžovatele proti rozhodnutí I. stupně ze dne 24. 7. 2013, k nimž stěžovatel nedoložil žádné nové odborné nálezy a namítal, že rozhodnutí I. stupně je nespravedlivé, bylo dne 17. 10. 2013 provedeno opětovné posouzení zdravotního stavu stěžovatele se závěrem, že posudek ze dne 16. 7. 2013 je správný, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele poklesla jeho pracovní schopnost o 45%. Stěžovatel je tedy invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a nadále jde o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele s nejvýznamnějším dopadem na

pokračování

pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII., odd. A, položce 10, přílohy b) k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), ve znění pozdějších předpisů, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 35%. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšena tato hodnota o 10 %.

Podle posudku vypracovaného posudkovou komisí při Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále též „PK MPSV“) ze dne 13. 5. 2014 ve znění jeho doplnění ze dne 14. 10. 2014, který byl vyžádán krajským soudem ke dni vydání rozhodnutí žalované, tj. ke dni 22. 10. 2013, byl stěžovatel invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, nejednalo se o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona o důchodovém pojištění. U stěžovatele šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%, když stanovená míra poklesu pracovní schopnosti stěžovatele činí 35% a po zvýšení podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity dosahuje 45 %.

Krajský soud v napadeném rozsudku konstatoval výše uvedené závěry posudkových komisí a vzal za prokázané, že ve stěžovatelem předložených důkazních prostředcích je předně popsán jeho zdravotní stav po úraze, který utrpěl při autohavárii v roce 2003. Z lékařské zprávy o zranění pro Policii ČR v Náchodě ze dne 28. 7. 2006 plyne, že stěžovatel byl bezprostředně po dopravní nehodě ošetřen výjezdovou skupinou RLP ZZS. Následně absolvoval chirurgická a ortopedická vyšetření a prodělal rehabilitační léčbu. Ke konci roku 2003 byl stěžovatel vyšetřen na očním odborném pracovišti, ortopedii, chirurgii (po pádu) a neurochirurgii, kdy lékaři hodnotili přetrvávající obtíže stěžovatele coby zřejmě důsledek poranění krční páteře při autohavárii. Po analýze zdravotního stavu stěžovatele v průběhu jednoho roku po předmetné autohavárii je konstatováno na základě doložených lékařských zpráv, že při ní došlo nepochybně ke specifikovanému poškození krční páteře.

Krajský soud dospěl k závěru, že bylo prokázano, že v posuzovaném období stěžovatel splňoval toliko podmínky invalidity prvního stupně, neboť pokles jeho pracovní schopnosti dosáhl 45 %. Soud je přesvědčen, že posudek PK MPSV ČR ve znění jeho doplnění odpověděl vyčerpávajícím způsobem na všechny námitky stěžovatele a po navýšení míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatele podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o nejvíce možných 10 procentních bodů jde u stěžovatele o 45 % míru poklesu pracovní schopnosti, proto byl stěžovatel shledán invalidním v prvním stupni invalidity. Dále krajský soud k argumentaci stěžovatele o případném jiném onemocnění, které by bylo závažnějším zdravotním postižením a tedy rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele, uvedl, že pro tyto závěry nebyly doloženy žádné podklady. Těmi nemohly být podle krajského soudu ani stěžovatelem předložené důkazní prostředky, které prokazují pouze skutečnost, že potíže krční páteře souvisí s úrazem stěžovatele při autohavárii v r. 2003, žádné těžké

postižení ovšem neprokazují. Krajský soud proto po přezkoumání věci považoval posudek PK MPSV ČR v Hradci Králové za objektivní, vyčerpávající a správný.

Nejvyšší správní soud považuje stěžovatelem uplatněné důvody podle obsahu za důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a pro tyto důvody shledává kasační stížnost přípustnou.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o stěžovatelovy kasační námitky, je třeba vyjít z toho, že stěžovatel žádal o přiznání druhého stupně invalidity, o který se podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění jedná v případě poklesu pracovní schopnosti pojištěnce (zde stěžovatele) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %. Invalidní důchod jako dávka důchodového pojištění je důchodem podmíněným existencí dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a rozhodnutí soudu se opírá především o odborné lékařské posouzení, jež je v řízení soudním primárně zákonem (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů) svěřeno Ministerstvu práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. PK MPSV jsou oprávněny nejen k celkovému přezkoumání zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti pojištěnců, ale také k posouzení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku a jejím stupni. Tyto posudky pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad stanovených v § 132 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, se zřetelem k § 64 s. ř. s. Přitom však takový posudek, který splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky posudkových komisí spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá a ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity a jejího stupně závisí především (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2010, č. j. 6 Ads 138/2009 - 73, dostupný na www.nssoud.cz). Skutečnost, že posudková komise je orgánem Ministerstva práce a sociálních věcí, není ani důvodem k pochybnostem o objektivitě jejích závěrů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003, č. j. 5 Ads 4/2003 - 35, publikován ve Sb. NSS 33/2003).

V posuzované věci z posudku PK MPSV vyplývá, že při hodnocení zdravotního stavu stěžovatele vzala na vědomí veškeré rozhodující skutečnosti o stěžovatelově zdravotním stavu vycházející z lékařské dokumentace, přičemž vycházela z obsahu správního i soudního spisu a ze zdravotní dokumentace praktického lékaře – MUDr. J. H.,

pokračování

z lékařského nálezu Doc. MUDr. A. H., CSc., ORL, FN Královské Vinohrady, ze dne 28. 1. 2014, lékařského nálezu MUDr. P. N., interna, ON Náchod, ze dne 20. 6. 2013, lékařského nálezu MUDr. J. F., biochemie a diagnostika, FN Hradec Králové, ze dne 31. 3. 2014 a lékařského nálezu MUDr. J. D., Ph.D., otorinolaryngologie, FN Hradec Králové, ze dne 1. 10. 2013. V doplňujícím posudku ze dne 14. 10. 2014 se PK MPSV zabývala také stěžovatelem u jednání krajského soudu dne 8. 9. 2014 namítanými problémy se zády, závratěmi a bolestmi. PK MPSV uvedla v případě bolestí páteře, které stěžovatel dává do souvislosti s úrazem v roce 2003 (autonehoda), že trvá na svém posudkovém závěru, že v odborných lékařských nálezech přímo po tomto úrazu stěžovatele v roce 2003 nebyly objektivizovány funkčními vyšetřeními žádné blíže specifikované traumatické změny. Tím je také vysvětlena, stěžovatelem mylně vysvětlovaná, nedoloženost traumatických změn z dokumentace, které jsou v ní zaznamenány i v případě negativního nálezu. Takto jsou objektivizovány i další obtíže a onemocnění stěžovatele. Bolest pak není samostatným posudkovým kritériem, neboť intenzita jejího vnímání je zcela dána individuálním prahem bolesti a duševním stavem stěžovatele.

Co se týče úplnosti a celistvosti posudku jako důkazu, nemohla krajskému soudu vzniknout pochybnost o objektivnosti zjištěného skutkového stavu. V této souvislosti není důvodná ani námitka stěžovatele, že závažnost jeho zdravotních potíží měla být posouzena rovněž ve světle zprávy obvodního lékaře adresované Policii ČR Náchod a lékařského nálezu, kdy byl stěžovatel vyšetřen metodou počítačové posturografie TETRAX a nikoliv jen na základě posudku posudkové komise. Krajský soud v napadeném rozsudku z lékařské zprávy pro Policii ČR Náchod ze dne 28. 7. 2006 vycházel, provedl ji k důkazu u jednání dne 21. 11. 2014 a zdejší soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že tato zpráva, jakož i další stěžovatelem předložené podklady pouze prokazují, že potíže stěžovatele s krční páteří pravděpodobně vznikly v souvislosti s jeho úrazem, který utrpěl při autohavárii v roce 2003, avšak žádné těžké postižení neprokazují. Ve vztahu k dále stěžovatelem namítanému vyšetření metodou počítačové posturografie TETRAX dle lékařské zprávy MUDr. I. Š., CSc., FN Královské Vinohrady, ze dne 28. 4. 2011, je třeba uvést, že tato lékařská zpráva je součástí správního spisu a jde tedy také o jeden z podkladů, z nichž PK MPSV při hodnocení zdravotního stavu stěžovatele vycházela. Lze tak konstatovat, že kasační námitky stěžovatele vytykající nedostatečné zjištění skutkového stavu (nedostatečné posouzení jeho zdravotního stavu) nejsou důvodné.

PK MPSV měla pro posouzení zdravotního stavu stěžovatele dostatek podkladů a dle názoru Nejvyššího správního soudu se řádně vypořádala s tím, proč stěžovatel splňuje podmínky toliko invalidity prvního stupně. Podrobně popsala, že rozhodující příčinou poklesu stěžovatelovy schopnosti soustavné výdělečné činnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované bylo onemocnění tinnitem, a nikoliv onemocnění páteře.

Také krajský soud v odůvodnění svého rozsudku stěžovateli podrobně vysvětlil, že posudková komise náležitě zdůvodnila, jak byl stěžovatelův zdravotní stav hodnocen, a v podrobnostech zdejší soud v tomto rozsahu na odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu odkazuje.

Krajský soud proto postupoval správně, jestliže vycházel ve svém rozhodnutí z posudku PK MPSV; tato komise totiž ve svém posudku nepominula žádnou z potíží udávaných stěžovatelem, resp. potíží, o nichž byly doklady ve zdravotnické dokumentaci. S ohledem na to, že se konečné závěry posudku, z něhož vycházela žalovaná, jakož i posudku, z něhož vycházel krajský soud, ohledně naplnění podmínek invalidity shodovaly, neměl krajský soud důvod napadené rozhodnutí žalované zrušit.

Za této situace proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se krajský soud v napadeném rozsudku nedopustil pochybení, pro něž by bylo na místě tento rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalované, přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je však podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno.

Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 5 Ads 206/2014 - 20, ustanoven pro řízení o kasační stížnosti zástupce JUDr. Jiří Králík, advokát. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu za dva úkony právní služby spočívající v převzetí zastoupení včetně první porady se stěžovatelem a v sepsání písemného podání soudu týkajícího se věci samé (doplnění kasační stížnosti) podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném k datu provedení úkonu. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí podle § 7 položky 3 ve spojení s ustanovením § 9 odst. 2 advokátního tarifu 1000 Kč, za dva úkony tedy 2000 Kč. Dále náleží ustanovenému zástupci stěžovatele paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. za dva úkony 600 Kč. Celkem Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů 2600 Kč. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, jeho nárok se tedy zvyšuje podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 2600 Kč, tj. 546 Kč. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena celková částka ve výši 3146 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. srpna 2015

pokračování

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu